

Het heeft niet zoo mogen zijn. Geen woord van goed- of afkeuring is gehoord, zelfs is niet gebleken, of het hoofdpunt, dat door den Minister werd aangevaard, — de benoeming van vier Commissiën — steun vindt bij de Maatschappij.

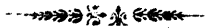
Het rapport, dat met zorg was bewerkt, ingezonden bij het Hoofdbestuur, gedrukt en onder de oogen van de afdeelingen gebracht — werd in de Algemeene Vergadering ongelezen ter zijde gelegd en vervangen door eene phrase, eene transactie.

De gang van zaken, die aanleiding gegeven heeft tot het adres aan den Minister van October 1886 (*Tijdschrift* n°. 43, blz. 410) heeft mij leed gedaan ter wille onzer Maatschappij, maar bovenal zal ik het betreuren, indien daardoor de belangrijke kwestie der arts-examens op verkeerden weg wordt gedreven.

Dit laatste te bestrijden, is alleen het doel van dit schrijven.

Utrecht, 9 November 1886.

H. SNELLEN.

DE TILANUS-MEDAILLE.

Leiden, 7 November 1886.

Mijnheer de Redacteur-Gerant!

Beleefd verzoek ik u het onderstaande op te nemen in het nummer van uw *Weekblad* van 13 November. De redenen van mijn verzoek zijn tweeeerlei. Ten eerste ben ik van meening, dat de oprichters der TILANUS-medaille, voor zoover zij geen leden zijn van het Genootschap ter bevordering van Natuur-, Genees- en Heelkunde, en ook de leden van het Genootschap zelf, die niet op de beide buitengewone Vergaderingen tegenwoordig waren en niets boven de eerstgenoemden voor hebben dan twee zeer lakonische convocatie-biljetten, wel meer van de zaak mogen weten dan het onjuiste bericht in de politieke bladen en het onvolledige bericht in het *Tijdschrift voor Geneeskunde* van 6 November.

Ten tweede en vooral ben ik er op gesteld mijn antwoord op een, op deze zaak betrekking hebbenden brief van het Bestuur van het Genootschap tijdig ter kennis te brengen van diegenen der lezers van uw *Tijdschrift*, die in de geschiedenis der TILANUS-medaille belang stellen.

En om het laatste te bereiken, moet ik tot goed verstand der dingen dien lezers ten minste de officiële waarheid uitvoeriger mededeelen, dan tot nu toe publiek geschied is. Wilt dus zoo goed zijn achter elkaar te plaatsen de hierbij gevoegde stukken, n.l. 1°. het rapport der Commissie; 2°. het praedivies van het Bestuur; 3°. den brief, door mij van het Bestuur ontvangen; en 4°. mijn antwoord op laatstgenoemden brief.

Ontvangt, Mijnheer de Redacteur-Gerant, bij voorbaat mijn dank voor de ruimte mij afgestaan.

HECTOR TREUB.

PRAEADVIES DER COMMISSIE VOOR DE TILANUS-MEDAILLE.

Utrecht, 1 September 1886.

*Aan het Genootschap ter Bevordering der Natuur-,
Genees- en Heelkunde te Amsterdam.*

De ondergeteekenden, die met hunnen ambtgenoot Dr. RANKE te Groningen in de Algemeene Vergadering van 16 September 1885 benoemd zijn, om praeadvies uit te brengen omtrent de uitreiking der TILANUS-medaille, hebben de eer, ingevolge deze opdracht het onderstaande te rapporteeren.

Van twee auteurs werden, naar aanleiding der overeenkomstig § 7 gedane oproeping geschriften bij ons ingezonden. De toezending geschiedde door andere personen, d. w. z. geen auteur zond zijne eigene geschriften ter mededinging.

Nog hangende het onderzoek en voor dat eenig overleg tusschen de leden der Commissie had plaats gehad, ontving de eerst-ondergeteekende bericht van Dr. RANKE, d.d. 6 Mei 1886, dat hij voornemens was zijn ontslag te nemen als lid der Commissie van Praeadvies. Er verliep geruimen tijd alvorens ons bleek, dat aan dit voornemen gevolg was gegeven; eerst nadat wij ons bij schrijven van 9 Juli j.l. over deze aangelegenheid tot het Bestuur van het Genootschap hadden gewend, ontvingen wij onder dagteekening van 20 Juli een antwoord, waaruit bleek: 1°. dat de Heer RANKE werkelijk zijn ontslag genomen had bij een schrijven, gedateerd 15 Juli 1886, en 2°. dat het Bestuur van meening was, dat hierin voor ons beide geene aanleiding bestond om niet de opdracht, die wij hadden aanvaard, te volbrengen.

Ons daarnaar voegende hebben wij dan in de eerste plaats overwogen, of ons advies behoorde te worden voorafgegaan door eene vergelijkende en critische bespreking der ons toegezonden stukken.

Deze vraag hebben wij ontkennend beantwoord. Hiervan zou, naar onze meening, slechts dan sprake kunnen zijn, indien alleen *die* schrijvers in aanmerking konden komen, die zelve hunne geschriften hadden ingezonden. Het schijnt ons niet geoorloofd in het openbaar op te treden als beoordeelaars van hen, die buiten — misschien tegen — hunnen wil tot deelnemers aan den wedstrijd worden gemaakt.

Vervolgens kwam in behandeling de kwestie *of* wij tot uitreiking der medaille zouden adviseeren. De taak der Commissie wordt in § 7 omschreven en daar wordt haar niet alleen gevraagd *aan wien*, maar ook *of* de medaille zal worden uitgereikt.

In de Statuten wordt echter geen absolute eisch gesteld, waaraan de schrijvers moeten voldoen om in aanmerking te kunnen komen. Naar onze opvatting mag dan ook alleen gevraagd worden of door geschrifte is bijgedragen tot de bevordering en verbreiding der heelkundige kennis. En van dat standpunt beschouwd, hebben wij geen oogenblik gearzeld te verklaren, dat aan onze beide auteurs de medaille mocht worden toegekend.

Overgaande tot het moeielijkste deel onzer taak, het aanwijzen namelijk van den persoon, die als schrijver het meest in aanmerking moest komen, hebben wij

ons laten leiden door het antwoord, dat gegeven moest worden op de vraag: Wie heeft het meest bijgedragen door zijne geschriften tot bevordering en verbreiding der heilkundige kennis?

Onze overleggingen, in deze richting gevoerd, hebben ons geleid tot het besluit om U te adviseeren de medaille uit te reiken aan Doctor H. TREUB, te Leiden.

Van hem werden ons toegezonden de volgende werken:

1. Over reflexparalyse en neuritis migrans, 1878. (Dissertatie.)
2. Over Carbol-intoxicatie. T. v. G. 1880.
3. Handleiding over de antis. wondbehandeling enz. door v. NUSSBAUM. Vertaling 1881.
4. Over het afscheuren der strekpees van den derden phalanx. T. v. G. 1881.
5. Over zoogenaamde aseptische wondkoorts. T. v. G. 1881.
6. Bijdrage tot de casuïstiek en diagnostiek der luxatio femoris obturatoria. T. v. G. 1882.
7. Zeldzaam mechanisme van fractura claviculae. T. v. G. 1884.
8. Kritische en experimenteele onderzoekingen over het mechanismus der schedelbasis-fracturen. T. v. G. 1884.
9. Bijdrage tot de kennis van den pols bij hersendruk. T. v. G. 1884.
10. Casuïstische bijdrage tot de operatieve gynaecologie. T. v. G. 1885.
11. De antiseptische wondbehandeling in haar tegenwoordigen vorm. 1885.

Overeenkomstig de opvatting onzer taak willen wij niet treden in eene critische beoordeeling van elk dezer geschriften, veel minder nog in eene vergelijking met de andere werken, die ter onzer beschikking zijn gesteld. Alleen willen wij vermelden, dat het de verhandeling „Over aseptische wondbehandeling”, vermeld onder n°. 11 is, die ten slotte een beslissenden invloed op ons advies geoefend heeft. Daarvan toch kan zonder voorbehoud verklaard worden, dat zij in zeer belangrijke mate heeft bijgedragen tot verbreiding der heilkundige kennis in ons Vaderland, ja dat zij meer heeft gedaan om eene onschatbare methode tot het gemeengoed van alle heilkunstoefenaren te maken, dan eenig in Nederland verschenen geschrift. Door deze verklaring wenschen wij in geen enkel opzicht te kort te doen aan de wetenschappelijke beteekenis van eenig ander der in onze handen gestelde geschriften.

L. C. VAN GOUDOEVER.

J. E. VAN ITERSÓN.

Het Bestuur, zich ingevolge Art. 18 der Wet geroepen achtende, om een advies over deze zaak aan de Algemeene Vergadering aan te bieden, verklaart aan het hiervoren afgedrukte praeadvies niet ten volle zijne goedkeuring te kunnen hechten. Naar zijn oordeel toch is de maatstaf, door de Heeren adviseurs gebruikt, niet in genoegzame overeenstemming met den geest van Art. 2 der Statuten van de TILANUS-medaille. Dit artikel wijst niet het gebied der heilkunst, van de uitoefening der kunst, der verbreiding van heilkundige kennis aan, als datgene, waar de te bekroonen verdiensten moeten worden gezocht, maar dat der wetenschap in haren meest uitgebreiden om-

vang. Er dient gevraagd te worden naar den Schrijver, die de heekunde als wetenschap het meest heeft doen vooruitgaan. Oorspronkelijke verdiensten op dit gebied en op elk ander, dat daarheen nieuwe stroomen van vruchtbare kennis zenden kan, behooren, voor zoover Art. 4 dit toelaat, te worden opgezocht. Ook ten einde in de toekomst aan deze stichting haar oorspronkelijk karakter te verzekeren, wenscht het Bestuur het thans uit te spreken, dat beoefenaars van anatomie, pathologische anatomie, physiologie, bacteriologie, kortom van alle biologische wetenschappen, bijdragen kunnen leveren zoo gewichtig voor de heekunde, dat hunne schrijvers de eer der toekenning van de TILANUS-medaille ten volle zouden verdienen.

Terwijl het Bestuur de overtuiging van de door het Genootschap verkozen adviseurs volkomen eerbiedigt, acht het zich in het belang der zaak verplicht, thans bij de eerste toekenning, nu dus een antecedent wordt gesteld, dat in het vervolg niet zonder invloed blijven kan, met den meesten nadruk te wijzen op de noodzakelijkheid, om bij deze gelegenheid met de meeste juistheid en duidelijkheid uit te spreken, welke soort van verdiensten het Genootschap verlangt door middel van de TILANUS-medaille te eeren en aan te moedigen.

Het Bestuur acht zich zeer gelukkig te mogen constateeren, dat dit verschil van gevoelen alleen de considerantia van het advies treft, niet de slotsom waartoe de Commissie komt. Immers wanneer het Genootschap, in overeenstemming met het voorgaande, uit het advies weglaat, alles wat het gevolg was van het kiezen der *verbreiding van heekundige kennis* als maatstaf van beoordeeling, dan blijft er het volgende over:

Van twee Schrijvers zijn de werken ingezonden, en wanneer deze geschriften worden beoordeeld uit het oogpunt der bevordering van heekundige kennis, dan verklaren de adviseurs geen oogenblik te aarzelen, dat aan die beide auteurs de medaille mag worden toegekend.

De adviseurs hadden op deze uitspraak het voorstel kunnen gronden om dan ook beide werkelijk te bekroonen. Doch het is van hun standpunt zeer begrijpelijk dat zij dit niet hebben gedaan. Het Genootschap echter behoeft zich daarop niet te stellen. Als het overweegt dat de Statuten het niet verbieden, dan kan het tot op dit punt zich vereenigen met het uitgebrachte advies en weigeren het te volgen, waar het, om tot eene keuze te komen, een maatstaf van verdienste te baat neemt, waarvan de ondergeschikte beteekenis is erkend.

Het is op dezen grond dat het Algemeen Bestuur U voorstelt de TILANUS-medaille toe te kennen aan elk der beide Schrijvers van wie werken zijn aangeboden.

Met goedvinden van de Adviseurs en van den Schrijver zelve deelt het thans mede, dat de bedoelde tweede bundel geschriften bestaat uit bijdragen van de hand van Doctor J. A. KORTEWEG te Amsterdam en wel de volgende:

1. Over Breukbeklemming. Dissert. 1877.
2. Nieuwe Bijdragen over hetzelfde onderwerp in LANGENBECK's Archiv. Bd. XXII en Centralblatt für Chirurgie. 1878.
3. Toepassing der statistiek op medische wetenschappen. Ned. Tijdschr. v. Geneesk. 1877.

4. Over zoogenaamden Tumor Albus. Ned. Tijdschr. v. Geneesk. 1878.
5. Over de drainage van versch gesneden wonden. Ned. Tijdschr. v. Geneesk. 1878.
6. Over Scoliosis. Comptes rendus du Congrès International Méd. Amsterdam 1879.
7. Sur la Necrose aseptique. Revue mensuelle de Méd. et de Chir. 1879.
8. Over verettering en aseptische beennecrose. Ned. Tijdschr. v. Geneesk. 1879.
9. De operative behandeling van Carcinoma mammae. Ned. Tijdschr. v. Geneesk. 1880.
10. Operative Behandlung des Brustkrebses. LANGENBECK's Archiv. Bd. XXV.
11. Exstirpatie van Carcinoma ventriculi. Ned. Tijdschr. v. Geneesk. 1881.
12. De doode ruimte en hare beteekenis. Ned. Tijdschr. v. Geneesk. 1881.
13. Drainage bij intra-abdominale operatiën. Ned. Tijdschr. v. Geneesk. 1881.
14. Croup in Nederland. Ned. Tijdschr. v. Geneesk. 1882.
15. Croup en diphtheritis in Amsterdam. Ned. Tijdschr. v. Geneesk. 1885.
16. De Orthopaedie als wetenschap; algemeene orthopaedie. Ned. Tijdschr. v. Geneesk. 1885.

Het voorstel van het Algemeen Bestuur is dus, dat de Algemeene Vergadering besluite, dit jaar de TILANUS-medaille toe te wijzen aan de, in alphabetische orde genoemde, Heeren Dr. J. A. KORTEWEG, te Amsterdam, en Dr. H. TREUB, te Leiden.

Amsterdam, October 1886.

HET BESTUUR.

GENOOTSCHAP TER BEVORDERING DER NATUUR- GENEES- EN HEELKUNDE
TE AMSTERDAM.

WelEdel Zeer gel. Heer!

Bij den wedstrijd ter bekoming der TILANUS-medaille zijn bij de Commissie van praeadvies uwe werken en die van Dr. KORTEWEG ingediend.

Naar aanleiding van een praeadvies der Commissie en een advies van het Bestuur heeft de Buitengewone Algemeene Vergadering van het Genootschap op voorstel van het Bestuur heden met algemeene stemmen besloten U en Dr. KORTEWEG op grond uwer geschriften de eer der bekroning waardig te keuren. Daar evenwel volgens oordeel der Vergadering de statuten der stichting niet toelaten twee medailles uit te reiken, en tegen eene keuze tusschen u beide bezwaren bestonden, heeft de Vergadering besloten ditmaal geene medaille uit te reiken.

Het Bestuur neemt de vrijheid U van deze besluiten der Algemeene Vergadering kennis te geven, en hoopt dat de hulde, die het Genootschap aan uwe geschriften heeft gebracht, ook al gaat zij niet gepaard met een materieel bewijs daarvan, u niet ongevallig moge wezen.

Amsterdam, 3 November 1886.

Het Bestuur van het Genootschap,

(w. g.) J. W. GUNNING, *Voorzitter*.

(w. g.) J. W. R. TILANUS, *Secretaris*.

WelEdel Zeer gel. Heer

Dr. H. TREUB, te Leiden.

Leiden, 7 November 1886.

Mijne Heeren!

Onder dankzegging voor de toezending heb ik de eer u de ontvangst te berichten van het rapport der Commissie voor de TILANUS-medaille en het praeadvies van het Bestuur met uw begeleidend schrijven.

Wat dit laatste betreft, veroorloof ik mij tevens mijne verbazing uit te drukken over de mate van naïveteit, waarvan het Bestuur blijk geeft, als het de hoop uitspreekt, dat de hulde, door het Genootschap aan mijne geschriften bewezen, mij niet ongevallig moge wezen.

Niet dat ik op het materiëel bewijs als zoodanig gesteld ben; dat op zich zelf zou mij volmaakt onverschillig laten.

Maar in uw brief staat met zooveel woorden dat, verboden de statuten het niet, én aan Dr. KORTEWEG én aan mij de TILANUS-medaille zou zijn toegekend, overeenkomstig uw praeadvies.

Nu verklaar ik niet te begrijpen, hoe een Bestuur (met een chemicus aan het hoofd en slechts één chirurg in zijn midden), waarvan de leden waarschijnlijk, zoo niet zeker, óf niet, óf slechts zeer oppervlakkig kennis droegen van de te beoordeelen stukken van zuiver chirurgischen aard, een praeadvies heeft durven uitbrengen tegenover het rapport der beide chirurgen Commissieleden, en nog wel een dergelijk praeadvies.

Ik druk daarbij op het woord „dergelijk”, omdat mij slechts zelden een officieel stuk onder de oogen gekomen is, dat aan merkwaardig slechten stijl een zoo groot gebrek aan logica paart.

Na eenige zinnen, die óf eenvoudig onbegrijpelijk zijn (bijv. de 3de), óf allerlei criteria stellen en beschouwingen leveren, die noch de werken van Dr. KORTEWEG, noch de mijne (ik herhaal het, beiden zuiver chirurgisch van aard) kunnen betreffen, komt de verrassende sprong dat, waar slechts een punt van ondergeschikte beteekenis den eenen candidaat boven den anderen doet verkiezen, derhalve beiden op ééne lijn gesteld moeten worden.

Nu moet ik vragen, waren er andere mogelijkheden dan deze twee, óf dat de beide candidaten hemelsbreed in beteekenis verschillen, óf dat zij elkaar zoo tamelijk in evenwicht houden?

En zal, in het laatste geval, niet wel altijd eene of andere consideratie, waarvan de ondergeschikte beteekenis is erkend, den doorslag moeten geven? Van deze toch zoo eenvoudige logica blijkt echter het Bestuur zóó weinig doordrongen te zijn, dat het niet eens voorstelt, de medaille te geven aan Dr. TREUB en Dr. KORTEWEG, maar aan beide Heeren in alphabetische volgorde.

Kon het Bestuur op krassere wijze, zonder de door het Genootschap benoemde Commissie volmaakt weg te werpen, uitdrukken dat, naar zijne meening, aan Dr. KORTEWEG en niet aan mij de medaille toekwam?

Immers, neen!

Vergunt mij, mijne Heeren, dat ik, alle achting hebbende voor uw respectieve wetenschappelijke positie op uw eigen terrein, mij stel boven het oordeel, dat door u geveld wordt over mijn chirurgisch-literarischen arbeid.

Ik ben zoc vrij te verklaren, dat het rapport der Commissie mij inderdaad „niet ongevallig” is, dat ik het recht heb daaraan meer te hechten dan aan

uw meening. Ook meer dan aan die van uw medelid, die chirurg is, zoolang ik niet de overtuiging bezit, dat hij gedaan heeft, wat de leden der Commissie hebben moeten doen, namelijk de verschillende stukken in kwestie nauwkeurig vergelijken 1)

Gelkt deze mijne meening reeds voor wat uw bestuur gedaan heeft, a fortiori is mij eene dergelijke „hulde” van de Algemeene Vergadering zeer ongevallig.

Vertrouwende u hiermede voldoende op de hoogte gebracht te hebben van mijne appreciatie van de hulde, die u vrijheid gevonden hebt aan de Vergadering voor te stellen mij te bewijzen, heb ik de eer met verschuldigde gevoelens te zijn

(w. g.) HECTOR TREUB.

B E R I C H T E N.

BUITENLAND.

LONDEN. — Door Prof. ZEHENDER te Rostock wordt dit jaar de Bowman Lecture in the Ophthalmological Society gehouden. Als onderwerp zijn door hem „the Parasitic diseases of the Eye” gekozen.

— De weduwe van Dr. ERASMUS WILSON is voor weinige dagen gestorven en door haar overlijden komt het College of Surgeons in het bezit der nalatenschap, op eene som van 200,000 p. st. geschat.

— De Hoogleeraar in de Materics medica te Aberdeen, Dr. DYCE-DAVIDSON, is te midden van zijn auditorium, plotseling aan apoplexie gestorven.

— Ondanks de offic'eele opheffing der Contagious Diseases Acts is de Regeering toch geneigd ze in die plaatsen, waar zij eenmaal van kracht waren, op officieuse wijze in zeker opzicht te blijven handhaven en heeft zij aan de autoriteiten dier plaatsen geschreven, dat zij niet ongeneigd was om in de zaak der daarvoor vereischte „hospital-accommodation” behulpzaam te zijn. Mr. SLOGGETT, de Lock-Hospitals Inspector onder de vorige wetten, is gelast om daarover met de bedoelde gemeente-autoriteiten te confereeren.

PARIJS. — Een student in de geneeskunde, welke bij een geneesheer van een „Maison de Santé” inwoonde en die gedeelten van een menschelijk lijk, aan het Theatrum Anatomicum ontleend, voor zijne studie en oefening had medegenomen en op een open erf in de nabijheid van het huis had weggeworpen, werd, ingevolge de artikelen 2 en 11 van het politie-reglement van 25 November 1834, tot 5 francs boete veroordeeld. De geneesheer werd echter vrijgesproken van het vergrijp, dat hij buiten het Theatrum Anatomicum het bewaren van gedeelten van een lijk ten zijnen huize en het uitvoeren van operaties daarop gedoogd had,

— De Senaat heeft een Wetsvoorstel aangenomen, waarbij de aanzienlijke prijs van 50,000 francs bepaald wordt voor hem, die een eenvoudig en voor de administratie bruikbaar procédé kan aangeven, ter kwantitatieve en kwalitatieve bepaling van de vermenging van wijnen en geestrijke vochten met alcohol.

1) Even voor ik deze proef ter correctie ontving, vernam ik, dat niet één, maar twee chirurgen in het bestuur zijn. Wat voor den eersten geldt, geldt eveneens voor den tweeden.

Mijne vergissing is niet aan mij, maar aan het bestuur zelf te wijten. Waarom teekent het zijn praeadvies anoniem?